

července 1919, byl tudíž žalobní nárok již prekludován, když byla podána žaloba u nepřislušného lidového soudu cenového v Unhošti dne 29. července 1919, tím spíše tedy při pozdější reprodukci u soudu příslušného.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l d o v o l á n í .

D ů v o d y :

Dle podacího razítka okresního soudu v Unhošti došla žaloba do podatelny tohoto soudu dne 29. července 1919. Tvrdí-li dovolatel přes to, že žalobu podal u řečeného soudu dne 28. července 1919, lze tomu rozuměti jen tak, že tento den byla žaloba podána na poštu, čemuž, hledíc jednak ku bydlišti dovolatelova právního zástupce jednak ku sídlu zmíněného okresního soudu, bylo asi skutečně tak. Při tomto, arcí velice blahovoleném výkladu stavu věci, byla ovšem žaloba u lidového soudu cenového podána včas, poněvadž dle § 5 zákona o lidových soudech cenových ze dne 28. května 1919 čís. 299 sb. z. a n. doba poštovní dopravy do propadné šestinedělní lhůty se nevčítá. Než přes to zcela právem zamítly obě předchozí stolice žalobu jakožto opožděnou. K zachování lhůty jakož i k přerušení uplynutí lhůty stačí ovšem, že žaloba byla na soudě podána (§ 232, odstavec prvý c. ř. s.). Předpokládá se však, že žaloba byla podána na soudě příslušném, aťsi ostatně byl soud příslušným po samém zákonu, nebo stal se příslušným následkem toho, že bez námítky věc projednal. Vznese-li žaloba na soud nepřislušný a tímto odmítnuta právoplatně pro nepřislušnost, není podáním žaloby spor zahájen a nepřivodí se účinky, vytčené v § 232 c. ř. s. Zákon ustanovuje ohledně promlčení výslovně, že považuje se za nepřerušené, byla-li žaloba právoplatným výrokem prohlášena za nemístnou («unstatthaft» § 1497 obč. zák.). Tímto výrokem míní se zajisté nejen výrok o věcné neopodstatněnosti, nýbrž i procesuální nepřípustnosti žaloby, tudíž zejména též výrok naznačený v § 43 j. n., pokud se týče §§ 240 a 261 c. ř. s. Předpis § 1497 obč. zák. jedná arcí pouze o lhůtách promlčecích, platí však v naznačeném směru alespoň obdobně i pro lhůty propadné, poněvadž o těchto zákon po této stránce se nevyslovuje a § 232 c. ř. s. nakládá stejně i s lhůtami promlčecími i s lhůtami propadnými. Nelze konečně nechat bez povšimnutí, že zákonodárce sám čeliti chtěl nebezpečí, plynoucímu z toho, že žaloba podána byla u soudu nepřislušného. Odkázána-li totiž žaloba v případech § 261, poslední odstavec c. ř. s. v doslovu novely na soud příslušný, nezruší se tím zahájení rozepře. Z tohoto předpisu a contrario vyplývá jednak, že v jiných případech zůstává při ustanovení § 43 j. n., jednak, že v těchto případech právoplatným odmínutím žaloby pro nepřislušnost pominou účinky zahájené rozepře a ku věci hledí se tak, jako kdyby žaloba vůbec nebyla podána.

Čís. 564.

Ustanovením § 7 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. není vyloučen dovolací rekurs proti usnesení druhé stolice, jímž určení náhrady bylo vůbec odepřeno.

Určení výši náhrady dle § 7 v řízení mimosporném jest soud i tehda povinen, je-li sporno, komu náhrada přísluší.

(Rozh. ze dne 23. června 1920, R II 131/20.)

Pražská firma koupila od ostravského těžířstva vagon uhlí, jenž byl při dopravě severní dráhou zabaven na základě požadovacího práva dle § 6 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. Těžířstvo dohodlo se s dráhou o náhradě. Žádost pražské firmy, by stanovena byla náhrada za zabavené zboží dle § 7 a 57 cís. nař. soud první stolice pro tento-kráté zamítl. D ů v o d y Jest sporným, kdo jest vlastně držitelem uhlí ve smyslu § 7 cit. nař., zda pražská firma či ostravské těžířstvo. Jde tu o řešení sporné otázky, jež třeba provést cestou spornou (§ 2 čís. 7 nesp. pat.). Nařízení ze dne 24. března 1917 čís. 131 ř. zák. ustanovuje v § 7, že náhradu za zboží podle § 6 požadovanou ustanovuje soud v cestě nesporné, nebylo-li docíleno dohody mezi vlastníkem (držitelem) zabaveného zboží a osobou, v jejíž prospěch bylo zboží požádáno. V případě, o něž jde, je spor o to, zda docíleno bylo dohody, to jest o to, zda těžířstvo, jež se s dráhou ohledně ceny zabaveného zboží dohodlo, bylo oprávněno se vyrovnati. Okolnost tu třeba vyřešiti cestou spornou, pročez bylo žádost pro tentokráté zamítnouti. R e k u r s n í s o u d usnesení potvrdil v podstatě z týchž důvodů. Dovolací stížnost proti usnesení soudu rekursního byla soudem první stolice odmítnuta dle § 528 c. ř. s. s poukazem k § 7 odstavec třetí cís. nař. ze dne 23. března 1917 č. 131 ř. zák. R e k u r s n í s o u d usnesení potvrdil. D ů v o d y: Rekurentka stě-žuje si do naříkaného usnesení proto, že jí byl její recurs do usnesení krajského soudu jako rekursního soudu podaný jako nepřipustný zamítnut a dovozuje, že první soud k odůvodnění svého zamítavého usnesení neprávem se odvolává na ustanovení § 528 c. ř. s., poněvadž se v daném případě jedná o záležitost nesporného řízení a že dle ustanovení § 7 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z. jest revisní recurs jenom tehdy vyloučen, když bylo rozhodnuto o výši náhrady, nikoliv ale v tom případě, když k určení výše náhrady nedošlo, jak tomu jest v tomto případě. I když rekursní soud nemůže vývodům rekurentky pokud se týká té otázky, že jde o rozhodnutí záležitosti řízení nesporného, na které ustanovení § 528 c. ř. s. použiti nelze, upříti odůvodněnosti, nemohl přes to rekursu vyhověti, poněvadž ustanovení § 7 cit. nař. všeobecně stanoví, že do rozhodnutí druhé instance další opravný prostředek je vyloučen a nepřipouští ho v tom případě, když o výši náhrady rozhodnuto nebylo. Kdyby zákonodárce byl zamýšlel revisní recurs vyloučiti jen v tom případě, když o výši náhrady v první a druhé stolici bylo rozhodnuto, připustiti ho ale v tom případě, když nárok přiznán nebyl, byl by to jistě výslovně ustanovil. Poněvadž ale se tak nestalo, musí se ustanovení § 7 cit. cís. nař., že výše požadované náhrady má se vyšetřiti v cestě nesporného řízení, vykládati tak, že soud při vyšetření má postupovati dle zásad řízení nesporného, pokud se však ustanovení lhůty rekursní a vyloučení revisního rekursu dotýče, že platí zvláštní předpis v § 7 cit. nař. obsažený.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolacímu rekursu, zrušil posléz uvedená usnesení obou nižších stolic, jakož i usnesení ve věci samé a uložil soudu první stolice, by ve věci dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Poněvadž dle čl. X. nov. o úl. soud. (§ 14 odstavec druhý nesp. pat.) nepřipustné rekursy již prvou stolicí mají býti odmítnuty, dlužno nejprv řešiti otázku, zdali dovolací rekurs do usnesení druhé stolice je přípustný. K otázce té dlužno přisvědčiti. Sice § 7 cís. nař. ze dne 24. března 1917 čís. 131 ř. z. a § 24 min. nař. ze dne 1. září 1917 čís. 369 ř. z. rekurs proti rozhodnutí druhé stolice vylučují, avšak předpokládají patrně rozhodnutí, kterým náhrada určena byla a jedná se pouze o její výši. Ustanovení to nevztahuje se tedy na případ, kdy určení náhrady vůbec bylo odepřeno, takže žadateli hrozí ztráta nároku, poněvadž, když určení náhrady odkázáno jest na pořad řízení nesporného, nelze se ho pak domáhati pořadem práva (§ 477 čís. 6 c. ř. s.). Poněvadž v tomto případě jde o takové odepření, je rekurs dovolací přípustný, a bylo proto pro patrnou protizákonnost (§ 16 nesp. pat.) tak rozhodnouti, jak se stalo. Okolnost, že držení, pokud se týče vlastnictví vypožadovaného uhlí jest mezi dvěma pretendenty, žadatelem a těžířstvem sporno, nemůže býti překážkou, aby obnos náhrady na návrh kteréhokoli z nich určen nebyl. Neboť dokud určen není, nelze na zaplacení žalovati, protože jak již výše řečeno, určení odkázáno na pořad řízení nesporného. Pochod musí tedy býti zcela opačný, než jak si ho nižší stolice představují; neslušíť napřed vyžadovati rozřešení sporné otázky, komu z obou pretendentů nárok náleží a pak teprve chtíti náhradu určovati, nýbrž napřed musí tato býti určena a žadateli ponecháno na vůli, by se svého nároku na zaplacení domáhal. Rozhodnutí sporu o nárok mezi oběma pretendenty nevázálo by třetího účastníka, jenž k placení povinen jest, a spor byl by tedy zbytečný. K placení povinná třetí strana mohla se zachovati dle § 1425 obč. zák., načež pak byl by soud na žalobu jednoho neb druhého pretendenta rozhodl o tom, komu z nich složený peníz náleží, dle poslední věty § 348 obč. zák. Když však dlužník peníz k soudu nesložil, nýbrž, jak ze spisů zřejmo, vyrovnal se s druhým pretendentem, nemůže prvému býti bráněno, aby svá práva neuplatňoval žalobou, která ale předpokládá, že výše nároku byla v nesporné cestě už určena.

Čís. 565.

Služebnost užívání bytu, propůjčená neprovdané ženě do její smrti, neopravňuje ji v případě sňatku, by do bytu vzala svého manžela.

(Rozh. ze dne 23. června 1920, Rv II 139/20.)

Na základě odevzdací listiny ze dne 16. října 1895 vtěleno bylo na nemovitost právo doživotního bývání pro zůstavitelovu dceru Marii, tehdy svobodnou. Když pak táž po té se provdala, sdílel manžel její byt v domku čp. 3. Nynější knihovní vlastník domáhal se žalobou, by manžel se z bytu vystěhoval a dalšího užívání domku se zdržel. **Procesní soud** první stolice žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Ani z odevzdací listiny ani z pozůstalostního spisu nelze vyčísti, zda tu jde o užívání či používání domku. Leč nelze si dobře mysleti, že by otec, zřizuje právo bytu dceři, tehdy svo-